

РЕЦЕНЗИЯ

За научноизследователската, художествено-творческа и педагогическа дейност на
д-р Динка Жорова Якимова-Касабова
по обявения от АМТИИ конкурс за академична длъжност „доцент”
в професионално направление
8.2. Изобразително изкуство
специалност „Дизайн на облеклото”

от проф. д-р Емилия Константинова

В обявения от АМТИИ конкурс за заемане на академична длъжност доцент по Дизайн на облеклото в професионално направление 8.2. Изобразително изкуство участва един кандидат - ас. д-р Динка Жорова Якимова-Касабова. Конкурсът е за нуждите на катедра „Приложни изкуства“ към Факултет „Изобразителни изкуства“ и е обявен в ДВ №59 от 26.07.2019 г.

Представената документация, с която ас. д-р Динка Якимова-Касабова кандидатства за обявения конкурс отговаря на държавните и академичните нормативни документи за заемане на академична длъжност „доцент“. Справката за изпълнение на минималните национални изисквания надхвърля минимума и съдържа необходимия доказателствен материал. Приложена е авторска справка за индивидуалната художествено-творческа, педагогическа и научноизследователска дейност на кандидатката, както и списък с групови и поддържащи участия в значими културни събития и изложби, уъркшопи и проведени открити лекции.

Ас. д-р Динка Якимова-Касабова преминава през всички нива на образователните степени – от средното си образование в Средно специално художествено училище за Сценични и екранни изкуства – Пловдив, през бакалавър и магистър в специалност „Текстил“ в НХА, до придобиването на научнообразователна степен „доктор“ през 2018 г. със защитата на дисертационен труд на тема „Дрехата под влияние на пространството“ в НБУ.

В периода 2004-2006 е преподавател в ПГПИ „Акад. Дечко Узунов“ – гр. Казанлък, а от 2009 г. е преподавател в Академията за музикално, танцово и изящно изкуство “Проф. Асен Диамандиев“ - Пловдив. Опитът ѝ като дългогодишен преподавател е доказан. Тя използва нови съвременни методи на преподаване насочени към индивидуалните характеристики на всеки студент. И това е изключително правилен подход предвид разнообразните творчески заложби у всеки един от тях. Усетът за надграждане на знания и умения е от съществено значение за развитието на младите таланти и тя го използва като

включва в учебния процес семинари и уъркшопи с различна тематика. Като например бих дала творческата работилница „Приемственост и съвремие“ I и II в която тя представи древните техники „Катазоме“ и Блоков печат. За да бъде пълноценен и ефективен завършекът на този вид обучение ас. д-р Динка Касабова организира и експонира по подходящ начин създадените от студентите-участници дизайнерски текстилни аксесоари в публична среда, използвайки галерийното пространство на галерия PLOVEDIV (22.03.2019 г). Заедно с това тя създава и мост между студентите и реални производители, визирам „VIO MODA“ - Българо-Австрийска компания за изработване на спортно облекло с нови технологии, където студентите практически работят с модни дизайнери и участват в конкурс.

Традиционното участие на нейни студенти в проекти към отдел „Култура“ на община Пловдив, организирани от фондация “Разкривай и развивай“ е също надграждане в посока опит и реализация от студентската скамейка. Като всеотдаен преподавател д-р Динка Касабова ги обучава в предварителната подготовка, създаването на проекти и осъществяването им в облекла за да ги представят в модно ревю и фотосесия с водещи български модни дизайнери.

Демонстрацията на тези новаторски подходи в обучението на студентите ги въвлича в истинския свят на изграждане на съвременни стойности на изкуството – творчеството и реализацията. Защото днес повече от всякога е важно продуктът от ръцете на твореца да бъде достойно реализиран и оценен.

В развиващият се свят на модата изграждането на конкурентноспособни творчески личности е важен елемент от обучението. Затова постоянното актуализиране на учебните програми са приоритет за ас. д-р Динка Касабова. През изтеклата година тя създаде две програми за нови дисциплини в Специалност “Дизайн на облеклото“ и „Костюм и Мода“ - „Материалознание“ и „История на аксесоарите“. Осъвременява също програмите по „Проектиране на облеклото“, “Декорация на текстила“, “Конструирание и моделиране“.

Бих подкрепила ефективността от преподавателската ѝ дейност с факта, че нейни възпитаници изграждат професионална кариера, а нейн студент миналата година печели награда за най-добър авторски проект по „Проектиране на облеклото“.

В нейната творческа биография прави впечатление забележителното ѝ творческо участие и ангажираност в областта на текстилния и моден дизайн.

През 2006 г. е съосновател на група и модна марка CHOCOLATE, а по-късно става част от екипа на концептуалната дизайнерска платформа „Иван Асен 22“ – София и на Фондация “Стойна Кръстанова“ - Пловдив, чрез които участва и активно присъства в сферата на модния дизайн.

След защитата на своя дисертационен труд художествено-творческата дейност за близо една година е изключително наситена с редица самостоятелни

и групови изяви, които я доказват като значим автор и професионален моден и текстилен дизайнер. Изключително съчетание, което днес е трудно постижимо.

В творчеството си д-р Динка Касабова е творец-изследовател. Нейните търсения са в областта на „Бавната мода“, чиято философия е свързана с цялостния творчески процес от осмислянето, обработката до прилагането на забравени уникални техники. При създаването на всяка своя колекция и изложба тя използва научно-изследователския подход, който въз основа на националните традиции в различни култури /български, африкански, японски/ и помага да открие нови символни значения. Авторските ѝ методи създават нови произведения в областта на текстила и модата. Това я поставя в групата на експериментаторите и новаторите в българския моден и текстилен дизайн. Нейните дрехи са с нова история, която съживява непреходни стойности – дишащи платове, естествени багрила, ръчна обработка на платовете. Част от философията е и използването на естествени материи и багрила, на фона на заливащата ни масово синтетика.

Не на последно място има художествен усет на творец с изграден индивидуален почерк. Уменията да борави със съвременните технологични средства ѝ помагат да създаде своя собствена техника, включваща дигитални ефекти с авторски рисунки.

Смесването на културни традиции в дизайна съпътства почти всички нейни изяви.

Изследователското търсене и познания на д-р Динка Касабова за Африканското текстилно изкуство и българските шевици намират израз в създаването на дванадесет авторски десена, представени в съвместния проект “FUSION FASHION“ с модния дизайнер и куратор Нели Митева. Модното ревю успешно е представено в галерията за африканско изкуство COLIBANTAN – Барселона.

Продължението на нейните търсения в съчетанието на различни култури е участието ѝ в проекта на концептуална дизайнерска платформа „Иван Асен 22“. Тук те са свързани със създаването на други авторски десени с текстилни елементи от българския фолклор и рисунки, инспирирани от японското кимоно. (Изложбата е представена в галерия „Склад“ в Пловдив на 01.09.2019 г.).

Към самостоятелните изяви със значим принос за развитието на българската костюмография е създаването на 12 театрални костюма за 12 героя за театралния спектакъл на реж. Надя Асенова „Майстори“ по едноименната пиеса на Рачо Стоянов, представен в театър „Невена Коканова“ – гр. Дупница, което влиза в полезрението на уважавания от всички ни български етнолог доц. д-р Красимира Кръстанова. Тя подчертава, че „отличното познаване на традиционното облекло и талантливото му пресъздаване за целите на спектакъла чрез текстура, цвят и орнаментика разкриват уникалния български код“ (Кръстанова, Кр. „Претворяването на българския дух в костюмографията на д-р Динка Касабова“, електронно специализирано издание „Текстил, облекло

кожи и технологии“ , бр.7/2019, ISSN 2535-0447) и бих добавила чрез един съвършено нов подход - запазвайки естетиката на народната носия да подсили сценографията и да подчертае спецификата в образа на всяка една драматична роля.

Важен принос има и самостоятелната изложба „Потапяне“, представена на 09.09.2019 г. в Пловдив като част от инициативата „Нощ на музеите и галериите“. Резултатът е плод на дългогодишно любопитство и изследване на темата за водата, започнало още през 2004 г. След редица експерименти с техники и материали д-р Динка Касабова се стреми да намери подходящия начин да изрази, както самата казва „докосването до водата“, за да стигне до неочаквано естетически красива гледна точка на концептуалната изложба „Потапяне“.

Текстилната инсталация от обекти, пресъздаващи дрехата под вода е изключителен авторски творчески поглед на познати очертания на облеклото пречупено през визията на „водното огледало“. Използването на съвременни технологии - фотография, авторски рисунки с дигитална намеса е отлично попадение на автора за да пресъздаде своята многопластова философия за синергичната връзка между дрехата и водата.

Водата е флуидна материя, течна вселена, форма на живот с памет, комуникатор, гостоприемен и необятен космос, закриля и защитава, променя и създава. И когато материята на дрехата (огледало на душата) се потопи в другата материя – водата, зрителят е въввлечен в „порегица от ситуации“. Преобразяването и пре моделиране на формата и цвета на дрехата провокират визуалната комуникация и той може да открие връзки, емоции, „отправени към душата чувства“. Изложбата е успешен експеримент, постигнал своите цели да представи авторската гледна точка за една тема, която излиза от рамките на обичайна изложба. На фона на рядко представени текстилни изложби, тази изложба има голям принос за развитието на експерименталните изкуства. Като завършено произведение на изкуството, носи огромен потенциал на разгръщане, особено с посланията, които отправя не само към индивидуалния зрител, но и към света, особено що се отнася за устойчивите стойности.

Научноизследователската дейност на кандидатката намира израз не само в нейните изложби, костюми и участия в модни дизайнерски ревюта, но и в реализираната научна продукция след докторската ѝ степен.

Книгата „Дрехата под влияние на пространството“ има редица приноси за областта на модната и художествената сфера. В следствие на обстойно проучване д-р Динка Касабова дава нова гледна точка за облеклото спрямо влиянието на пространствената среда, променяйки философията за неговото създаване. Тя търси корените на дизайнерските иновативни и абстрактни вдъхновения и решения, които са предпоставка за преразглеждане на класифицирането на различните стилове. Описаните и събрани 80 илюстрации, както и представените най-нови модни тенденции в дрехите са източник на

информация за бъдещи изследвания не само за студенти, модни дизайнери, но и за изследователи.

За настоящият конкурс за „доцент“ в специалност „Дизайн на облеклото“ д-р Динка Касабова представя и три броя статии, публикувани в специализирани издания, както следва:

1. „Мода текстил и технологии“. В онлайн списание за „Текстил, облекло, кожи и технологии“, стр. 3-8, брой-2/2019, ISSN2535-0447;
2. „Устойчива мода“, Годишник АМТИИ, Пловдив, 2019, ISSN 1313-6526;
3. „Древни текстилни техники – „Шибори“, Годишник АМТИИ, Пловдив, 2019, ISSN 1313-6526.

Статиите разглеждат актуални проблеми на съвременния моден свят като екология, устойчивост, развитие, както и социални различия и приемственост, текстилна и модна индустрия. Те отразяват и обръщат внимание на наболели проблеми и посочват някои добри практики в съвременния свят, които могат да помогнат за тяхното решаване. В тази връзка д-р Динка Касабова има научен принос не само заради изследването на тези проблеми, но и представените решения, които биха могли да бъдат приложени в българската модна индустрия и по-специално при по-малките и средни предприятия.

Друг съществен принос е изследването и приложението на древните текстилни японски техники за печат „Шибори“ при създаването на съвременния текстилен дизайн. Възраждането им е мост между традициите и съвремието, който връща устойчиви ценни стойности от една страна за подобряване на творческите практики и от друга, промяна в начина на живот.

Въз основа на всичко гореизложено, представената пълна документация, отговаряща на покритите минимални наукометрични изисквания и личните впечатления от цялостната дейност на кандидатката, давам своята положителна оценка за научноизследователската и педагогическата работа, както и творческите постижения на д-р Динка Касабова и предлагам убедено на уважаемото научно жури да бъде избрана за „доцент“.

ПОДПИС:

/проф.д-р Емилия Константинова/